

Maa- ja metsätalousministerille
jari.leppa@mmm.fi

Turtola 10. tammikuuta 2020

Arvoisa ministeri Jari Leppä;

Johdollanne Maa- ja metsätalousvaliokunta viittasi 3.3.2015 perustuslakivaliokunnan lausuntoon regaali oikeuden oikeustilan selvittämisen tärkeydestä ja vaati mietinnössään epäselvyyksien **systemaattista selvittämistä ja ratkaisemista siten, että oikeudellisesti epävarmuudesta päästään tulevaisuudessa eroon.**

Ministerin asemassa lupasitte 21.11.2018 perustaa neuvottelukunnan oikeudellisia asioita selvittämään. Kun kyselimme neuvottelukunnan perään, niin soitit minulle ja lupasit, että sovittu neuvottelukunta tulee. Ei ole vielä tullut.

Neuvottelukunnan sijaan teitte elinkeinokalatalouden virkamiesten ideoiman gallupin. Ilmoitimme, että emme hyväksy kiinteistöoikeudellisen asian ratkaisemista huutoäänestyksellä, emmekä osallistu siihen. MMM:n WebPro-galluppiin vastasi vain 120 henkilöä. Jos olivat Tornion-Muonionjoella kalastavia, se on vain 1% siitä. Olemattomasta aktiivisuudesta huolimatta gallupista tehtiin diagrammeja ja vedettiin johtopäätöksiä.

Keskustelu on tyrehdytetty ministeriönne sisäpiirin omasta asiastaan tekemillä lisäselvityksillä. Tilattiin selvitys ”omalta mieheltä” prof. Erkki J. Hollolta. Hollon lausunto on täynnä karkeita virheitä. Sitten työhön pestattiin oikeustieteen opiskelija. Huhtalan selvitys on vain Holloa ja regaalioppia toistava ylistys, joka itsessään luo virheellistä narratiivia valtion oikeudesta lohitalonpoikien omaisuuteen.

Ministeriö tunnustaa olevansa tietoinen lohiregaalin lainperustan puutteesta, koska meitä kiellettiin vetoamasta legimitteettivajeeseen! Oikeudellinen selvittäminen jäi alkutekijöihin. Lohiregaali synnytetään toistamalla riittävästi mandraa. Jäljelle jää jäänyt konflikti.

Akateemikko Kustaa Viikuna kuvasi lohenkalastuksen siirtoa valtiolle anastukseksi. Anastus on sama kuin varkaus. Anastus tehtiin Viikunan mukaan kun valtio sai taustatekijäkseen vaateliaan puunjalostusteollisuuden. Varkaus on ollut regaaliopin oikeustilana. Valtion suorittama varkaus on aiheuttanut pohjoisen talonpojille satojen miljoonien eurojen tulojen menetykset. Yhä se estää kalastuksen kehittämisen ja työllisyyden parantamisen Tornionlaaksossa.

Ministeriösi vallankäyttö perustuu Suomen lain sijaan regaalioppiin, vaikka kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Se on oikeusvaltioperiaatetta, jota Suomi erityisesti korosti puheenjohtajakaudellaan EU:ssa 2019. Eittämätön fakta on, että lohiregaalin perusta on v. 1587 asiakirjaväärennöksessä. Oleellista on, hyväksymmekö asiakirjaväärennöksen ja anastuksen oikeusperustana.

Ei voi vedota siihen, että lohiregaali on oikeustila Tornionjoella. Selvitys aloitettiin epä määräisen oikeustilan vuoksi. Oikeustila on täsmälleen sama kuin 2013 jolloin valtio tilasi Juha Joonalta tutkimuksen ja sama jolloin eduskunta edellytti oikeustilan *systemaattista selvittämistä ja ratkaisemista siten, että oikeudellisesta epävarmuudesta päästään tulevaisuudessa eroon*.

Valtion taholta kukaan ei halua perehtyä lohiregaaliin edes sen vertaa, että voisi keskustella asiasta kanssamme asiallisesti argumentoiden. Olemme erittäin loukkaantuneita, mikäli moneen kertaan lupaamaanne, asianomaisten keskinäistä, neuvottelukuntaa ei perusteta, jossa asiaamme voidaan käsitellä asiallisesti alkuperäisessä tarkoituksessa.

Kerroit Muoniossa 30.8.2019, että asiasta keskustellaan sitten, kun selvitys on valmis. Nyt kun, premissivirheisiin perustuva MMM:n yksipuolinen selvitys on tehty, siitä ei enää suostuta keskustelemaan. Pahimpia virheitäkään ei pystytä korjaamaan, koska selvitys on valtioneuvoston julkaisusarjassa.

Kuulin eduskunnasta, että Tornionjoen lohiregaalissa ei olisikaan kysymys Tornionjoen kalastusoikeuksista, vaan jostain aivan muista, Tornionjoesta erillisistä asioista. Tornionlaakson kuntaintoimikunta vaati jo 1924 kalastuksen järjestämistä ikiaikaisten omistussuhteiden mukaisesti. Vieläkään emme ole saaneet valtiolta ainoatakaan asiallista vastausta vaatimukseemme. Me väylänvartiset olemme taas sijaiskärsijöitä. Meiltä on perusteettomasti viety elinkeino ja satoja miljoonia euroja.

Keskusta jätti kalastuslakimietintöön vastalauseen. Jostakin syystä se on lähes identtinen sen kanssa, mitä itse luonnostelin keskustan vastalauseeksi alueemme kansanedustajan pyynnöstä. Siinä mainittiin mm: "**Valtion yksityisille kalastuksille Tornionjoella ei ole perusteita. Siksi pykälä yhdeksän olisi tullut poistaa laista**". Allekirjoittajina Jari Leppä, Lasse Hautala, Timo V. Korhonen ja Simo Rundgren.

Keskustan eräpoliittisessa ohjelmassa vaaditaan lohiregaalin legitimiteetin selvittämistä. Tämä tapahtui runsas vuosi sen jälkeen, kun prof. Hollo oli antanut oman lausuntonsa. Ovatko keskustalaiset nyt asettamassa Hollon epähistoriallisen lausunnon ratkaisevaksi ja taistelevat omaa ohjelmaansa ja ennen kaikkea peruskannattajiaan vastaan?

Odotamme, että ministeri Leppä pitää sanansa.

Pyydän raivaamaan kaikki esteet ja tulemaan keskustelemaan seminaariimme 21.1.2020 Aineen Taidemuseon auditoriossa Torniossa.

Kunnioittavasti

Tornio-Muonijokiseura ry
Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi
www.jokiseura.fi